

LE-1991-2290

INSTANS:	Eidsivating lagmannsrett
DATO:	1991-12-10
DOKNR/PUBLISERT:	LE-1991-2290
STIKKORD:	Konkurskarantene. Konkursloven § 142
SAMMENDRAG:	
SAKSGANG:	-Nedre Romerike skifterett Nr. Konkursbo nr. 34/90 førsteinstans - Eidsivating lagmannsrett LE-1991-2290K
PARTER:	Den kjærende part: A (Prosessfullmektig: Advokat Per Danielsen). Kjæremotpart: Romerike politikammer (Prosessfullmektig: Ingen).
FORFATTER:	1. Lagdommer Eva Nygaard Ottesen, formann 2. Lagdommer Odd Jarl Pedersen 3. Kst. lagdommer Petter A. Lossius.

Det ble avsagt slik

Kjennelse :

Saken gjelder konkurskarantene.

I boet til A ble det åpnet konkurs 17. april 1990. Boet har vært undergitt forenklet behandling i medhold av konkursloven § 141 nr. 3-6. Boet ble sluttet 24. juli 1991 med vel 16 prosent dividende til krav i klasse II.

Av bostyrets foreløpige innberetning av 28. februar 1991 til skifteretten fremgår at det ble vurdert om A "kan ha begått straffbare handlinger i forbindelse med konkursen eller den virksomhet som førte til konkurs". Det ble i den forbindelse i punkt 4 gjengitt nøkkeltall fra næringsoppgavene som etter bostyrets mening viste betydelige privatuttak for 1987 og 1988. Det ble videre anført:

Privatuttaket i 1987 og 1988 har åpenbart medført en betydelig underbalanse. Privatuttakene er av en slik størrelse, og skjedd over så langt tidsrom, at det neppe kan herske tvil om at A må ha forstått og innsett at hans formuesstilling ble betydelig forverret og fordringshaverne ikke kunne tilfredsstilles. Bostyret antar derfor at A kan ha overtrådt straffeloven § 285 annet ledd.

Bostyret konkluderte deretter med at det forelå skjellig grunn til mistanke om straffbart forhold og anbefalte skifteretten å vurdere konkurskarantene.

I sluttinnberetningen av 9. juli 1991 ble det videre anført:

I forbindelse med innberetningen av 28/2.1991 ble tilsendt egenerklæring jfr. konkursloven § 120, annet ledds annet punktum. A har ikke villet undertegne egenerklæringen, og hevdet at de privatuttak som er nevnt i innberetningen av 28/2.91 (pkt. 4) ikke er korrekte. Det bemerkes at de i innberetningen av 28/2.91 oppførte privatuttak er hentet fra egne næringsoppgaver, post 554, privatkonti. A er ansvarlig for halvparten av beløp belastet privatkonto, idet næringsoppgavene er innsendt av A og B i fellesskap.

I henhold til den foran nevnte innberetning, pkt. 9, har bostyret tidligere anbefalt skifteretten å vurdere å ilegge A konkurskarantene. Denne anbefaling er ikke svekket ved det som foran er anført.

A reiste deretter innvendinger i spørsmålet om konkurskarantene og gjorde bl.a. gjeldende at det som var hans privatuttak gjaldt et boliglån som var bokført i virksomheten. Han var også på andre punkter uenig i bostyrets fremstilling av forholdene.

Nedre Romerike skifterett avsa 11. september 1991 kjennelse med slik slutning:

A 290344.----- settes i konkurskarantene i to år regna fra 11. september 91.

Skifteretten ga følgende begrunnelse:

De forhold bostyret viser til, gjelder privatuttak i 1987 og 1988 som har medført en betydelig underbalanse og derved tap for kreditorene, jfr. straffeloven § 285 annet ledd. ---

Etter gjennomgang av saksdokumentene finner retten at A med skjellig grunn kan mistenkes for de forholda som er omtalt over, og at et av grunnvilkåra etter konkursloven § 142,2 første ledd nr. 1 derfor er til stede.

Videre finner retten at slike privatuttak på bekostning av kreditorene gjør ham uskikket til å stifte nytt selskap eller være administrerende direktør i et slikt selskap, jfr. konkursloven § 142 første ledd nr. 2.

A har, sammen med sin ektefelle og sønn, drevet flere selskaper som nå er konkurs. Felles for disse er uoversiktlige transaksjoner, privatuttak m.m. Retten kan derfor ikke se at det i dette tilfellet er spesielle grunner som gjør at det er urimelig å sette ham i karantene, jfr. konkursloven § 142 annet ledd.

A har erklært kjæremål til Eidsivating lagmannsrett. Påtalemyndigheten og bobestyreren har fått anledning til å uttale seg. Øvrige opplysninger i saken og anførselene fremgår av sakens dokumenter.

A har nedlagt slik påstand:

Prinsipalt:

A 290344.----- settes ikke i konkurskarantene.

Subsidiært:

Nedre Romerike skifteretts kjennelse i sak Kbo 34/90 oppheves.

Advokat Danielsen har den 4. desember 1991 muntlig opplyst at den prinsipale påstand ikke gjøres gjeldende for lagmannsretten dersom A vinner frem med den subsidiære.

Lagmannsretten bemerker:

Skifteretten er i stor utstrekning henvist til å bygge på de opplysninger som bostyret fremlegger, men skifteretten må likevel foreta en selvstendig vurdering om det foreligger skjellig grunn til mistanke om straffbar handling, jfr. konkursloven § 142 første ledd nr. 1.

Selv om det i bostyrets innberetninger var opplyst at det forelå svært store privatuttak i 1987 og 1988, forelå det også opplysninger om at i alle fall deler av dette privatuttaket kunne henføres til boliglån som var bokført i næringsvirksomheten. Dersom denne opplysning medfører riktighet, kan spørsmålet om overtredelse av straffeloven § 285 annet ledd stå i et delvis annet lys. En annen sak er at det da eventuelt kan foreligge overtredelse av skattelovgivningen. Ved vurderingen av om det foreligger skjellig grunn til mistanke om overtredelse av straffeloven § 285 annet ledd bør det i denne sak sees hen til balanseendringer fra år til år, og dette bør igjen sammenholdes med virksomhetens kontantstrøm (som forenklet fremgår av årsresultatet med tillegg av avskrivninger). Mye tyder nok på at A - i følge regnskapene - har levet over evne, men om han burde forstått - jfr. kontantstrømmen - at formuesstillingen ble "betydelig forverret", slik straffeloven § 285 annet ledd krever, er etter lagmannsrettens syn et tvilsomt spørsmål, eventuelt vil dette kunne belyses nærmere ved gjennomgang av perioderesultater gjennom de aktuelle år.

En såvidt sentral innvending som spørsmålet om pantelånet, burde skifteretten drøftet og tatt stilling til. Skifterettens begrunnelse etterlater forøvrig vil om grunnvilkåret for konkurskarantene - skjellig grunn til mistanke om straffbar handling, jfr. konkursloven § 142 første ledd nr. 1 - er forsvarlig overveiet. Lagmannsretten finner etter dette at skifterettens kjennelse må oppheves og saken hjemvises til skifteretten til fortsatt behandling.

Den prosessuelle begjæring som er fremsatt av advokat Danielsen i prosesskrift av 29. november 1991, tas det etter dette ikke standpunkt til. Om det er lovlig adgang til å ta begjæringen til følge, må vurderes av skifteretten i den fortsatte behandlingen av saken. På dette punkt utformes ingen slutning.

Kjennelsen er enstemmig.

Slutning:

Nedre Romerike skifteretts kjennelse av 11. september 1991 oppheves og saken hjemvises til fortsatt behandling.

Eva Nygaard Ottesen, Odd Jarl Pedersen, Petter A. Lossius.

Bekreftes for førstelagmannen:

Sist oppdatert 17. februar 2009